

C 4/2021/kk

Käsittelijä Tarkastuskomitea

Tarkastuskomitean mietintö, joka koskee

Tanskan valtiontilintarkastajien tilintarkastuskertomusta Pohjoismaiden neuvostolle Pohjoismaiden neuvoston tilikauden 2020 tilinpäätöksestä

Ehdotukset

Ehdotetaan, että

tarkastuskomitea hyväksyy sihteeristön laatiman mietintöehdotuksen

ja että

tarkastuskomitea ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto merkitsee tiedoksi Pohjoismaiden neuvoston tilikautta 2020 koskevan tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen

ja että

tarkastuskomitea ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto noudattaa valtiontilintarkastajien huomioita ja suosituksia.

Taustaa

Tanskan valtiontilintarkastajat ovat tarkastaneet Pohjoismaiden neuvoston tilikauden 2020 tilinpäätöksen.

Vuoden 2020 tulos on 6,3 miljoonaa Tanskan kruunua ylijäämäinen. Vuoden 2019 ylijäämä oli 3,2 miljoonaa Tanskan kruunua. Yhteenlasketut tulot ovat 37,8 miljoonaa Tanskan kruunua. Edellisvuonna vastaava summa oli 37,0 miljoonaa Tanskan kruunua. Tulot koostuvat pääasiallisesti kansallisten parlamenttien maksuosuuksista, jotka ovat yhteensä 34,2 miljoonaa Tanskan kruunua. Maiden maksuosuudet määräytyvät puheenjohtajiston päättämien jakoperiaatteiden mukaisesti.

Kokonaismenot laskivat 2,0 miljoonaa Tanskan kruunua 31,8 miljoonaan Tanskan kruunuun. Vuoden 2019 kokonaismenot olivat 33,8 miljoonaa Tanskan kruunua.

Pohjoismaiden neuvoston oma pääoma on 14,1 miljoonaa Tanskan kruunua. Vuonna 2019 vastaava summa oli 9,6 miljoonaa, eli oma pääoma on kasvanut 4,5 miljoonalla Tanskan kruunulla. Puheenjohtajisto on päättänyt, että yhteenlasketusta omasta pääomasta 3,3 miljoonaa Tanskan kruunua käytetään erityisiin tarkoituksiin (sidotut varat).

Valtiontilintarkastajien tilintarkastus kattaa myös lähialueyhteistyön parlamentaarikkojen apurahajärjestelmän. Se rahoitetaan Pohjoismaiden ministerineuvoston lä-

hialueyhteistyöohjelmasta ja sitä hallinnoi Pohjoismaiden ministerineuvosto. Vuonna 2020 ohjelmaan osoitettiin 0 Tanskan kruunua, ja se oli vuoden lopussa 1 000 Tanskan kruunua alijäämäinen.

Valtiontilintarkastajien päätelmät

Valtiontilintarkastajat hyväksyvät Pohjoismaiden neuvoston tilinpäätöksen sen nykyisessä muodossa, eivätkä liitä tilintarkastuskertomukseensa varauksia tai huomautuksia.

Tanskan valtiontilintarkastajien mukaan tilinpäätös antaa oikeellisen kuvan vastavista ja vastattavista sekä taloudellisesta tilanteesta 31. joulukuuta 2020.

Valtiontilintarkastajat katsovat myös, että tilikauden varojen käyttö on lakien ja muiden määräysten sekä solmittujen sopimusten ja yleisen käytännön mukaista.

Valtiontilintarkastajat mainitsevat kuitenkin muutamia muita seikkoja, jotka on liitetty tähän suorina lainauksina:

[...]”5. Tässä kappaleessa käymme läpi Pohjoismaiden neuvoston (PN) tilintarkastuksessa havaitsemiamme muutamia seikkoja.

6. Pohjoismaiden neuvostolla on hallintosopimus Pohjoismaiden ministerineuvoston kanssa, vrt. kohta 40. Sopimus koskee muun muassa palkka- ja taloushallintoa. Sen vuoksi ministerineuvoston taloushallinnon tilanne vaikuttaa Pohjoismaiden neuvoston tilinpäätökseen ym.

Pohjoismaiden ministerineuvosto siirtyi 1.5.2019 uuteen taloushallintojärjestelmään. Sen käyttöönotto on ollut odotettua ongelmallisempaa. Tästä syystä Pohjoismaiden ministerineuvostolla ei ole ollut Pohjoismaiden neuvoston kirjanpidossa tarvittavia toimivia menettelytapoja eikä valvontaa 1.5.2019 ja 31.12.2020 välisenä aikana, eli suurimpana osana tilivuodesta 2019 ja koko tilivuonna 2020

Pohjoismaiden ministerineuvosto on myös käyttänyt voimavarojaan paljolti uuden järjestelmän käyttöönottoon ja sen vikojen korjaamiseen, sen sijaan että olisi pyritty varmistamaan talouden ja kirjanpidon juokseva hallinnointi. Tämän valinnan johdosta Pohjoismaiden neuvoston kirjanpito on ollut puutteellista, eikä sillä ole ollut luotettavaa pohjaa juoksevalle taloushallinnolle.

7. Taloussäännön mukaan kolmen pohjoismaisen laitoksen tilinpäätös ja tilintarkastuksessa tarvittava aineisto on toimitettava Tanskan valtiontilintarkastajille tilivuotta seuraavan vuoden helmikuun 15. päivään mennessä. Olemme todenneet puutteita ja virheitä toimitetussa tilinpäätösaineistossa. Niitä kuvataan seuraavassa.

Tositteista puuttuvat selitetekstit.

8. Tilintarkastuksen mukaan Pohjoismaiden neuvoston tilinpäätöstä varten tehdyistä kirjanpitojärjestelmän kirjauksista huomattavan suuressa osassa ei ole

edelleenkin selitetekstejä, minkä totesimme myös tilivuoden 2019 tilinpäätöksestä. Se vaikeuttaa tositteiden tarkastamista ja hämärtää kirjausketjua. Tarkastuksemme mukaan tilivuoden 2020 kirjauksista vähintään 24 prosenttia (1 517 merkintää) ei sisällä lainkaan selitetekstejä, ja vielä useamman selitetekstit ovat puutteellisia. Valtiontilintarkastajien mielestä tämä ei ole hyvän kirjanpitoavan mukaista.

Vähentämättä jätetty arvonlisävero

9. Pohjoismaiden neuvosto voi vähentää Tanskassa maksetun arvonlisäveron. Tilintarkastus on osoittanut, ettei Pohjoismaiden neuvosto ole vähentänyt arvonlisäveroa luottokorttistoista, vaikka arvonlisäverolliset ostot on tehty Tanskassa. Emme ole selvittäneet, kuinka suuri summa Pohjoismaiden neuvoston vähentämättä jääneestä arvonlisäverosta muodostuu. Tilivuonna 2020 kului on siis kirjattu menoeriä, joista voi saada palautusta ja jotka voivat siten alentaa tilivuoden 2020 kuluja. Pohjoismaiden neuvosto on ilmoittanut aikovansa tarkastaa vuonna 2021 tilivuoden 2020 kulut saadakseen palautukset jälkikäteen.

Valtiontilintarkastajat antavat näiden muiden seikkojen osalta seuraavat kaksi suositusta:

Suositamme, että Pohjoismaiden neuvosto yhteistyössä Pohjoismaiden ministerineuvoston kanssa varmistaa yleisesti, että mainitut vuoden 2020 virheet ja ongelmat korjataan, koska muuten ne siirtyvät tilivuodelle 2021.

Tilivuoden 2019 tilintarkastuskertomuksen tapaan suositlemme nytkin, että Pohjoismaiden neuvosto yhteistyössä Pohjoismaiden ministerineuvoston kanssa tarkastelee ajankohtaisia menettelytapoja ja prosesseja ja kehittää valvontaa tavoitteena varmistaa, etteivät mainitut ongelmat siirry tuleville tilikausille.

Tarkastuskomitean näkemykset

Tarkastuskomitea toteaa, että Tanskan valtiontilintarkastajien mukaan tilikauden 2020 tilinpäätös antaa oikean kuvan vastaavista ja vastattavista ja taloudellisesta tilanteesta ja ettei tilinpäätökseen liitettävä tilintarkastuslausunto sisällä varaumia tai huomautuksia.

Tarkastuskomitea toteaa, että valtiontilintarkastajien mukaan varat on käytetty asianomaisten määräysten, tilinpäätösperiaatteiden ja varojen kohdentamis päätösten mukaisesti ja että varoja on hallinnoitu asianmukaisesti.

Tarkastuskomitea huomioi valtiontilintarkastajien suositukset, joiden mukaan Pohjoismaiden neuvoston tulee:

yhteistyössä Pohjoismaiden ministerineuvoston kanssa varmistaa yleisesti, että vuoden 2020 virheet ja ongelmat korjataan, koska muuten ne siirtyvät tilivuodelle 2021

yhteistyössä Pohjoismaiden ministerineuvoston kanssa käydä läpi ajankohtaiset menettelytavat ja prosessit ja kehittää valvontaa tavoitteena varmistaa, etteivät

mainitut ongelmat siirry tuleville tilikausille.

Tarkastuskomitea haluaa viimevuotiseen tapaan korostaa mietinnössään, että Pohjoismaiden neuvostolla on itsenäinen vastuu kirjanpidon rutiinien ja luotettavuuden varmistamisesta. Vaikka kirjanpito tapahtuukin Pohjoismaiden ministerineuvoston alaisuudessa, se ei vapauta Pohjoismaiden neuvostoa vastuusta.

Pohjolassa 7. syyskuuta 2021

Anders Kronborg (S)

Kaisa Juuso (NF)

Maria Stockhaus (M)

Per-Arne Håkansson (S)

Kolbeinn Óttarsson Proppé (NGV)

Ole André Myhrvold (M)

Ruth Mari Grung (A)